

„Gdybym miał pracę na miejscu, która pozwoliłaby na godne życie, nie wyjeżdżałbym” – tak najczęściej komentują powody swego wyjazdu przebadani migranci. Brak pracy w miejscu zamieszkania to także największy problem po powrocie - wynika z badań Grupy IQS nt. migrantów powrotnych w woj. warmińsko-mazurskim.

Badania zostały zrealizowane w ramach projektu „Powrót do domu - psychospołeczne mechanizmy adaptacyjne migrantów powrotnych z terenu województwa warmińsko-mazurskiego” na zlecenie Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie. Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Rozmówcami byli powracający, mieszkańcy województwa warmińsko-mazurskiego, którzy wyjeżdżali w celach zarobkowych w latach 2005-2010 na okres powyżej 3 miesięcy oraz po powrocie co najmniej 3 miesiące przebywali w miejscu swojego zamieszkania. W badaniu wzięło udział ponad 2 tys. osób.

Wyniki badań pokazują, że grupa osób migrujących jest bardzo zróżnicowana. Niemniej można wyróżnić trzy typy migrantów, które różnią się motywami zarobkowymi oraz charakterem migracji.

Zdobycie środków na życie to główny motyw wyjazdu **migrantów zdesperowanych**. Ze względu na cykliczność wyjazdów, głównie sezonowych, zostali nazwani **Szyfami**. Jest to największa grupa migrantów powrotnych (**62%**). Są gorzej wykształceni, często bezrobotni, mieszkają na wsi (ponad połowa z nich). Długotrwale poszukują pracy w swoim regionie. Deklarują, że gdyby mogli utrzymać się pracując w miejscu swojego zamieszkania, nie wyjeżdżaliby. **Ta grupa osób po powrocie najbardziej oczekuje pomocy, przede wszystkim w znalezieniu stałej pracy oraz tworzenia warunków bezpiecznej migracji (kwestia legalności).**

Migranci zachowawczy (Odyseusze) chcą zdobyć dochód uzupełniający do domowego budżetu. Posiadają względnie stabilną sytuację ekonomiczną, która umożliwi zaspokojenie podstawowych potrzeb, ale nie pozwala zaoszczędzić na większe wydatki. Są to osoby lepiej wykształcone, niż grupa Zdesperowanych, częściej też mają stałe zatrudnienie. **Ich największym problemem są zbyt niskie zarobki oraz wpadanie w tzw. „pętlę migracyjną”,** co w perspektywie może prowadzić do utraty kontaktu z lokalnym rynkiem pracy.

Najmniej liczną grupę stanowią **migranci rozwojowi**, młodzi, najlepiej wykształceni, dla których wyjazd, poza możliwością zarobienia, stanowi też szansę na rozwój zarówno osobisty, jak i zawodowy. Po powrocie chcą znaleźć pracę, która będzie odpowiadać ich ambicjom i pozwoli na godne życie w kraju. Jeśli te oczekiwania nie zostaną spełnione, będą szukać pracy poza miejscem swojego zamieszkania, w kraju lub za granicą. **Są gotowi skorzystać z pomocy dla osób powracających i częściej niż pozostali są zainteresowani pomocą w założeniu własnej firmy (w zakresie doradztwa biznesowego) i pomocą prawną.** W tej grupie można odnaleźć **Prometeuszy**, którzy po powrocie z powodzeniem wykorzystują zdobytą wiedzę i kwalifikacje, z drugiej strony - **lkarów**, którym warunki na migracji, bądź bariery po powrocie podcinają „skrzydła”.

Wyniki badań dostępne są na stronie projektu: www.migracje.eu.